V évfolyam. 1912. junius hó 8. 20. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre — — — — — — 10 K.
Fél évre — — — — — — 5 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr MARTON ADOLF.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. — Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

Elárusitás Jánosháza és vidéke részére
Schlesinger Rudolf fakereskedőnél
JÁNOSHÁZA.
Hatschek szabadalma a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga. Igen fontos! Minden Eternit-lap
„ETERNIT"
szóval van megjelölve. Szíveskedjék mindig határozottan
HATSCHEK-FÉLE
ETERNIT-palát kérni.
Magyarországi központ:
ETERNIT MŰVEK : Hatschek Lajos
Budapest, VI. Andrássy-ut 33. szám.

Junius 8.

...Megkezdem Czeglédnél felhivni a népet, hogy tömegestül fegyverbe szálljon és igy megyek tovább faluról-falura és vagy nem látnak önök többé, vagy látnak mint utócsapatát oly seregnek, mely maga is képes lesz semmivé tenni azon gyalázatos rablócsordát — dörögte Kossuth Lajos 1848-ban. Ezzel a szószékről lelépett s távozott a teremből.

Megkezdte a népfelkelést, a nemzetet felrázta s büvös szónoklatával fegyverbe szólitott minden épkéz-lábu embert. Tömörültek a borzasztó boszszura puskával, lándzsával, fokossal, kaszával, kapával.

Megtermett a honvéd. Jöhetett aztán tót, horvát, szerb, oláh, német mind legyőzte őket A vörössapkások csodadolgokat müveltek. Hanyat-homlok futott előttük az ellenség. Megvivtak még a pokollal is. Bámulták az egész világon a honvédeket. Megmutatták ki a legény a gáton. Mire 49-ben kitavaszodott, nem volt ellenség a haza földjén. Magyar trikolor lengett Budavárán.

De nem sokáig. Az osztrák nem birván velünk, a muszkákhoz fordult segitségért. A minden szabadságot elnyomó oroszok kapva-kaptak az alkalmon. 200000 ember vonult be az országba. Bármilyen hősileg is küzdöttek a »félistenek«, a tulnyomó erőnek ellen nem állhattak. Hadseregünk a sok fáradság miatt folyton retirált.

Görgei lett a diktátor. Hadseregét Világos községhez vezette s ott letette a fegyvert az oroszok előtt. Görgei kegyelmet kapott, barátait, a tábornokokat pedig mint foglyokat Aradra vitték. Ferenc József részükre az amnesztiát kereken visszautasitotta. »Birodalmam körjava kötelezettségeket rak rám, melyeket nem tévesztheted szem elől« — mondá.

Aki csak tehette, menekült. Kossuth is. Mert, akik hon maradtak, azokra a bitófa nézett, vagy vak börtön borult. Elnémitottak mindenkit. Egy hazánk volt, az is elveszett.

Jött az önkény-uralom. Az alkotmányt felfüggesztették, a nemzetet kitörölték az élők sorából. Földarabolták. Hivatalos nyelvvé a németet tették. Cseh,

Szombat.

Irta: Vértesy Gyula.

— Vége. —

A várakozás nagy ideje alatt sok keserves gondolat cikkázik át a szegény asszony szomoru, kétségbeesett lelkén. Sok olyan, amit pedig jó lett volna már végkép elfeledni. Mint például azt a képet, mikor édes apja, a szegény vén ember kérve-kérte, hogy ne menjen feleségül Pál Pistához, mert korhely is, kikapós is, kényes is, meg szeretőtartó is! Hogy esküdözött akkor Pista égre-földre, hogy megjavul s ime mi lett belőle! Egy kis ideig, mig lent laktak a kisvárosban, boldogok is voltak, de azután, hogy fölköltöztek, minden a régi vágásba fordult vissza. Az ura azt hazudta, hogy csak a jobb munka kedvéért jött fel, de mások azt beszélték, hogy szeretője van itt.

— Hát igaz lenne? Oh a gyalázatos gazember! De nem lehet igaz! Ráfogás és pletyka!

Igyekszik a lelket kiszabaditani a ráfogódó szörnyü gondolat sulya alól, hogy az ura nemcsak korhely, lump, de gazember is, aki szeretőjére költi a pénzét, mig ők idehaza étlen nyomorognak.

De hasztalan akar menekülni; a kinzó gondolat követi, mint az árnyék.

— Megcsal, megcsal! Talán most is!

A bágyadt fényü szemből vésztjóslóan csillan elő valami vad, szilaj tekintet s az asztalon fekvő kenyérvágó kést szinte öntudatlan veszi a kezébe:

— Megölném, ha igaz lenne!

De hirtelen visszaereszti az asztalra a kést, amint belép tántorogva, részegen az ura.

Fellélegzik. Hál istennek, csak részegeskedett! Ez is bün, de nem olyan nagy, mint a másik lett volna.

— Nem szégyenled magad Pista?

— Te, nekem ne kezdjél prédikálni, mert visszamegyek!

Leül az ágy szélére és vetkőzni kezd:

— Azért nem gyühet haza az ember, mert igy fogadják!

— Csak nem csókolhatunk neked kezet, amiért hogy a korcsmában dőzsölsz, mig mi idehaza éhezünk.

A részeg ember keresgél a zsebében s végre az asztalra dobja az összekötött csomagot, melyben a még este vásárolt turó, kenyér, meg kolbász van.

— Nesztek! Fajatok! Hogy meg ne dögöljetek éhen!

— Komisz ember vagy Pista! Feddi az asszony szeliden.

— Azé' mégis lehuzod a csizmámat, ha komisz vagyok is.

Az asszony engedelmesen lát neki, hogy lehuzza, mig a részeg férfi nagy kényelmesen végigdől az ágyon.

— Mégis ur az ur, pokolba is — morogja mámorosan, félálomban — ez aszongya, hogy komisz ember vagyok, de azért lehuzza a csizmámat, az a másik meg nem huzza le, de aszongya, hogy csókolni való, aranyos legény vagyok!

Bután vigyorog is hozzá és folytatja:

— Bizony aszonta, oszt' meg is csókolt, nemcsak mondta. Az nem olyan ám, mint

morva tisztviselőket hoztak a nép nyakára. A nemzet csak tűrt

A Bach-korszak 1859-ig tartott. Az osztrákokat Olaszországban megverték, Bach megbukott. Ferenc József meg császári levelében alkotmányt igért az országnak. Ez alkotmányt az egyesült képviselők nem fogadták el. Schmerling, az uj miniszter, ujból kezdte puhitani a magyarokat. Hiába. Erőszakkal meg nem törte a nemzet passziv ellenállását.

Deák Ferenc 1865. év husvét táján cikket tett közzé a hirlapokban, melynek lényege az volt, hogy a bécsi miniszterek mindig arra törekedtek, hogy Magyarországot a birodalomba beolvasszák. Ennek nemcsak a nemzet, de az uralkodók is kárát vallották. Mint máskor, most is a fejedelem igazságszeretetétől várja a magyar jogainak helyreállitását.

A cikk hatása meglett. Őfelsége Ferenc József császár minisztereit elcsapta, szive sugallatát követve személyesen jött be az országba, hogy annak kivánságait meghallgassa. Országgyülést hivott egybe. Megjelent Erzsébet királyné is, ki nagy rokonszenvvel viseltetett a magyarok iránt. A vezéreszméket Deák Ferenc, a haza bölcse adta, de az egyezség nehezen ment.

Végre az 1866. kőnigrätzi vesztett csata meggyőzte a fejedelmet, hogy birodalma érdekében mennél előbb ki kell elégiteni a magyar nemzetet. Az országgyülés ismét összeült, Deák Ferenc javaslatot készitett, mely elfogadtatván, alapja lett a végleges kiegyezésnek.

A javaslat szerint Magyarország független állam, mely semmi más országnak alávetve nincs; felelős miniszterium intézi az ország belügyeit, a közösügyeket pedig Pesten és Wienben összeülő delegáció; a régi alkotmány, az 1848-iki törvényekkel együtt teljesen érvénybe lépnek.

Igy a két ország között a viszony szabályoztatván, Ferenc József őfelsége a felelős miniszteriumot kinevezte. — 1867-ben junius 8-án pedig — a szokásos szertartások szerint — szt. István koronájával magyar királlyá koronáztatta magát, nejét Erzsébetet, királynévá. A koronázási szertartás a nemzet leirhatatlan lelkesedése közt a budai vártemplomba ment végbe.

Az alkotmány megtartására az ünnepélyes esküt is letette a király a belvárosi templom előtt. És az esküjét hiven megtartja, mert a »legalkotmányosabb királynak« nevezik.

Azóta 45 év telt el és a magyar élénken emlékezik vissza a junius 8-iki koronázási ünnepélyre. Minden évben megüli e napot, melyen a király és a nemzet egymással kibékültek. E jó viszony a mai napig is fennáll. És e kölcsönös bizalom eredménye lett, hogy néhány évtized alatt századok mulasztásait hozza helyre a nemzet.

Erzsébet királyné és Deák Eerenc a kiegyezés értelmi szerzői, kik már a sirban alusszák örök álmukat, ezzel maradandó emléket állitottak maguknak a nemzet szivében, mert azóta jobb idők derülnek a magyar népre.

Emlékezzünk nagyjainkra junius 8-án!

Tanitógyülés.

A »Jánosházai r. k. tanitói kör« április 24-én tartott gyülésén ugy határozott, hogy a tanitókra nézve sérelmes »Rendszabályok«-at egy szükebb körü bizottság birálja meg. E bizottság tagjai lettek a jánosházai tanitók, valamint a szomszéd községbeliek is. Körülbelül ugy 15-en. A junius 1-en Jánosházán megtartott gyülésen kettő kivételével mind megjelent. A papok részéről Kiss Sándor és Kornfeind Vince bizattak meg a gyülésen való résztvételre.

Ugy fél 11 óra felé vonultak be az egyik osztályteremben, hol Kiss Sándor plebános felolvasta az esperes megbizását és mindjárt az elnöki szeket is elfoglalta. Furcsa. Tanitógyülésen pap elnököl. Mindnyájan érezték ennek viszás voltát. Kellemetlen volt az a jelenlevő tanitó-elnökre nézve is, akinek legelőször állt volna jogában megszólalni. Látszott rajta, hogy feszélyezve érzi magát, mégis hallgatott. Azt tartván, hallgatni arany.

Az elnök megnyitotta a gyülést és felhivta a jelenlevő tanitókat, hogy észrevételeiket tegyék meg. Sebestyén Ferenc pár szóval érintette a sérelmes pontokat, felemlitette, hogy a Randszabályok egyik leghelytelenebb intézkedése az, hogy a gyülések elnökéül papokat rendel. Holott a tanitók maguk választják az elnököt, tehát joggal elvárhatják, hogy minden gyülésen a tanitó elnök elnököljön. Ennélfogva a Rendszabály e paragrafusa oda módositandó, hogy tanitógyülésen csak tanitó elnököljön. Mégis nagyfoku bizalmatlanság az a felsőbb köröktől, hogy még ezen legféltettebb jogától is el akarja ütni a tanitóságot.

Utána Kopácsy Pál káldi tanitó olvasta fel nagy gonddal elkészitett birálatát. A felekezeti iskolában figyelembe sem veszik a törvényt. Ennek tilalma dacára 90, 100, 120 gyereket is tanitanak szük helyen. Egy laikus pap-főtanfelügyelő nézze keresztül az óraterveket, tananyagbeosztást, s forditson figyelmet a tanitó módszeres eljárására? S ha

---

te. Te mindig aszondod, hogy érzed rajtam a pálinkát, az meg sose érzi. Nem ám! Különb fehér cseléd az, mint te, hékám!

— Kiről beszélsz? Hol voltál? — kiált rá az asszony s gyönge karjaival, melyekbe erőt kölcsönöz az indulat, felrázza az urát az ágyból:

— Ki az, aki különb, mint én? Ki az a nyomorult, aki a szeretőd? Hol jártál? Kinél?

A részeg ember feltápászkodik, de az asszony visszalöki az ágyra:

— Egy tapodtat sem engedlek! Gyalázatos gazember!

— Te, megöllek! — hörgi rekedten — eressz el!

Mikor azután látja, hogy az asszony nem tágit, a részegek logikátlan logikájával kérlelni kezd:

— No ne haragudj Trézsikém! Eressz el! Csak téged szeretlek!

— Nem eresztlek! Leszámolunk! Hol voltál?

— Hol voltam? No csak kiabálj, azt megmondom. Elmondok szép sorjában mindent, de most álmos vagyok, hagyj aludni.

Hátrahanyatlik, szeme lecsukódik és aludni akarna, de az asszony nem engedi.

— Nem alhatsz addig! Mindent akarok tudni! Azután majd alhatsz — nagyon sokáig — mindig.

A részeg ember félálomban felelget:

— Mindig? Mindig nem akarok. Csak holnap délig! No, had alugyam.

— Le nem hunyod addig a szemed, amig nem beszélsz. Azután, akár fel se nyisd többet! Hol jártál? Kinél voltál?

— Akarod tudni? — kérdezte buta mosolygással, leragadni készülő szemét alig birta nyitva tartani — akarod? Hát Dininél. Az nem ám olyan könnyzacskó, mint te! Nem is sovány, kövér, oszt mindig nevet.

— Nagyot csettint a nyelvével, azután végigdől az ágyon! a szeme lecsukódik, az álom erőt vesz rajta.

Az asszony megrázza mégegyszer, hátha felébredne! Ébrenlétéből erőt akarna meriteni, hogy dulakodjék legalább vele, hogy végezhessen legalább ébrenlevő emberrel.

De az alvó nem ébred. Elereszti, az visszaesik, szinte élettelenül.

A szegény asszony egész testében remegve áll mellette, halántékán csak ugy kalapálnak az erek; agyában őrült gondolatok kergetik egymást s szeme előtt csak egy vágy lebeg: megölni ezt az embert!

Egy lépést tett az asztal felé, kinyujtotta kezét a kenyérvágó kés után.

E pillanatban egész világosan áll előtte, hogy joki joga van megölni ezt az embert. A bosszura vágyó vadállat arca volt már akkor az a sápadt, szenvedő arc. Ujjai görcsösen szoritották össze a kés csont nyelét, tekintete vadul felvillogott, még egy pillanat s a kést bedöfi az alvó ember szivébe.

Ekkor megszólalt az egyik kis fiu, felülve az ágyon s rámutatott az asztalon heverő kenyérdarabra, mely kiesett a csomagból.

— Mama kenyeret! Apa hozott! Apa jó; az Istenke is jó, meghallgatott.

A nő megrázkódott, mint akit hirtelen valami rossz álomból felébresztenek s azután odalépett az asztalhoz, szelt a kenyérből és odavitte a fiának:

— Apátok hozta! Szeressétek az apátokat, ő szerzi a kenyereteket, a kenyerünket.

mindez nem tetszik néki, ujabb átdolgozás utasithatja? — A kerületi tanfelügyelő (esperes) pedig ezeket, mielőtt továbbitaná, megbirálja, helyeslő aláirásával észrevételeit megtegye? Kész nevetség. Hisz maguk bevallják, hogy nem értenek hozzá. Az iskolaszék egyáltalán ne látogassa az iskolákat, az ne ügyeljen fel a tanitók magaviseletére, a növendékekkel való bánásmódjára, kötelességük teljesitésére, mert hasonló botrányok fognak lejátszódni, mint amilyent két jánosházai iskolaszéki tag rendezett az ősszel. Az iskolaszék a tanitáshoz nem ért, maradjon a kaptafánál. Szóval fogadja el a tanitók szociális szakosztályának inditványát, hogy az iskolaszék az iskola anyagi ügyeivel törődjön csak. Ott is sok seperni való van. Sok, sok sérelem van még benne a tanitókra nézve. Végül oda lyukad ki, hogy a készitők még egyáltalán nem hallottak tanitói óhajokról s kivánságokról. A jelenlevők majdnem mindegyike hozzá szólott a felhozott paragrafusok sérelmes pontjához. A tárgyalás igy elhuzódhatott volna akár reggelig is, annyi változtatni való van a Rendszabályokon. S csodálatosképen a szombathelyi kör semmi kivetni valót nem talált benne. Vagy nem tanulmányozták ott, vagy az önérzet kiveszett már arról a vidékről. Erre mifelénk s máshol is az országban sehogyan sincsenek megelégedve vele. S méltán! Nem modern tanitónak készült az, hanem 48 előtti alázatos, rettegő »maisztrom« uraknak. Végül az egyik tanitó inditványára a gyülés igy határozott, hogy a hozott határozatok terjesztessenek fel a központi bizottsághoz, ott a központi gyülés tárgyalja, küldjék fel aztán a Tanügyi Tanácshoz. S ne keztyüs kézzel bánjanak vele se a központban, se a Tanácsban, hanem kiméletlenül rágják ki belőle, ami nem odavaló. Legyen vége már egyszer a retiráló politikának.

A magyar gyermekhalandóság

Minden nemzet fajbeli megerősödése a gyermekhalandóság fokától és számától függ. Ha ez a szám ijesztően nagy, az a nemzet fajbeli megerősödésére abnormis (rendellen való) veszedelmet jelent. Egy orvosi statisztika nemrég kimutatta, hogy Magyarországon több mint 200.000 öt éven aluli gyermek hal meg. Ez olyan szám, mely nemcsak egyszerüen gondolkodóba ejtő, hanem valósággal megdöbbentő. Természetesen ennek okát is szükséges kutatni és az orvosi statisztika azt mondja, hogy az egész bajnak oka a tejhiány. Ezért silany a gyermek élereje, ezért oly gyatra és ellenálló a képessége. Természetes, nem a jómódu és uri néposztály gyermekeiről van itt szó, hanem az alsóbb néposztály gyermekeiről.

Sok anya szegénységben vagy pláne nyomoruságban él, beteg s emiatt nem táplálhatja maga elegendően gyermekét. Tejet, még sokszor ha megtakaritott fillérei utján tudnak is, akkor sem tud kapni, mert rém drága és ezt a drágaságot tejgazdasági politikánk révén hatalmasan elterjedt tejszövetkezetek idézik elő. 1910-ben 103.669,000 liter tejet szállitottak be ezen szövetkezetekbe. Ha a tejszövetkezeteket országrészenként vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy azon részeken, ahol a tejszövetkezet tagjainak csak egy-két tehenük van, ott a gyermekhalandóság a legerősebb. Legerősebb azért, mert mint a tejszövetkezet tagja, a köznép azon az egyetlen tehenének a tején is tul ad és a városban jó árért értékesiti.

Igy kétfelé ágazik el a baj következménye: egyrészt a szegény falusi nép gyermekei se táplálkozhatnak tejjel, másrészt a városokban lakó proletár népség az ár miatt nem tud hozzájutni. Mivel táplálják tehát gyermekeiket? Kétesértékü és hatásu potszerekkel: teával, édes pálinkával, köménylevessel és főtt krumplival. Ez a táplálkozás lesz azután szülőoka az elsatnyulásnak, mely miatt ha valami kis betegség is éri a csecsemőt, ellenálló erő hiján a halál áldozata lesz.

A tejdrágaságot befolyásolja az a körülmény, hogy a tejszövetk. a beszolgáltatott pl. 104 millió liter tejből csak 31 millió liter tejet árusitottak el, a többit tejszinnek, vajnak és sajtnak elkészitve értékesitették. Ez anomáliák ellen sürgős törvényhozási beavatkozásra lenne szükség, mely egyrészt növelné és fejlesztené a tejtermelést, másrészt megjelölné azon határokat, ameddig a tejszövetkezetek a tejárusitással mehetnek. Dr. Berend Miklós már rámutatott a magyar gyermekvédelemről irott könyvében arra, hogy a gyermekvédelem félmunka, ameddig hatáskörébe föl nem öleli a csecsemővédelmet is. A gyermekhalandóság tényleg figyelemre méltó körülmény arra, hogy a gyermekvédelem a csecsemővédelmét is tőle telhetőleg szolgálja és annak érdekében törvényhozási mozgalmat inditson.

K. Gy.

Idill.

A fiu mondta: »Oh jöjj el velem,
Hol minden zugban boldogság terem;
Kicsiny falu akácos házikója:
Annak leszünk mi boldog, vig lakója.«

Felelt a leány: »Parancs nekem szavad!
Ott is lesz, nemde, korzó, zsur, divat?«
»Az nem, — de lesznek erdők, zöld hegyek!«
És szólott a leány: »Akkor nem megyek.«

Balla Miklós.

Heti krónika.

Mikes püspököt megoperálták. Mikes János gróf szombathelyi megyéspüspököt, kit szerdán szállitottak a budai Vörös-Kereszt kórházba, csütörtökön Lumniczer József dr. főorvos megoperálta. A műtét szerencsésen sikerült és a beteg állapotában könnyebbedés állott be.

Jegyzőválasztás. Takáts Márton főbiró a Benyó István halálával megüresedett községi jegyzői állás betöltésére Jánosházán junius hó 22-ikére tüzte ki a választást.

Tüzoltó-vizsga. Aki figyelemmel kisérte a tüzoltók működését, észrevehette, hogy egy idő óta vasár- és ünnepnapon mindig összejöttek ebéd után, hogy magukat a tüzoltás mesterségében gyakorolják. Itt-ott elejtett szavakból azt lehetett következtetni, hogy valami vizsgafélére készülnek. Csakugyan. Folyó hó 2 án leérkeztek Szigeti Dénes és Róth Kálmán tüzoltó-felügyelők, akik itt a tüzoltóknak délelőtt előadást tartottak. Délután 2 órakor az egyes osztályok mutatták be képességüket. Mig 4 órakor pedig azt mutatták meg, hogyan támadnának meg egy házat égés alkalmával. Nagy ügyességet tanusitottak a tüzoltók, azonnal meglepték a szomszéd házakat, védés szempontjából. Ennek végeztével lefujtak nekik s most bizonyos időre szünetel majd a gyakorlat.

Szülők figyelmébe. Miután tudjuk azt, hogy a gimnáziumi és polgáriskolai ifjuságnak idegen városban való tanittatás a szülőknek nagy költségbe kerül, elhatároztuk, hogy szeptembertől kezdődőleg ugy a fiuk, mint a leányok tanitását elvállaljuk. Hogy azonban a szükséges helyiségről, beiratásokról stb-ről még idejekorán intézkedhessünk, kérjük a t. szülőket, hogy gyermekeiket minél előbb az alulirottnál (róm. kath. iskola) előjegyeztetni sziveskedjenek, ahol bővebb felvilágositást is nyerhetnek. A vállalkozó nevében, *Király János*, tanitó.

A szombathelyi (első magyarországi) erdei iskola. A szombathelyi erdei iskolába, melynek célja a tbc. szülőknek egészséges gyermekeiket a fertőzestől megóvni, őket edzeni és fizikai ellenálló képességüket növelni, május hó 20 án 40 ilyen fiu- és leánygyermeket vett fel a *Tuberkulózis Ellen Védekező Vasvármegyei Egyesület* választmánya. Az erdei iskola, mely immár 4 év óta végzi áldásos hivatását, f. évi május hó 28-án nyilott meg.

A milanói iskolásgyermekek étkezése az iskolában. Néhány év óta Milanó összes tanulói a város iskoláiban étkeznek, a tehetős szülők gyermekei pénzért, a többiek ingyen. Az étkezést az 1900/1-ik tanévben vezették be először csupán az alsóosztályok tanulói részére. Időközben azonban kiterjesztették a felső osztályok tanulóira is és hideg étel helyett ma meleget is adnak. Ma tehát Milanó szegény gyermekei, elsősorban az árvák, déli 12 órakor valamennyien ingyenes, teljes ebédben részesülnek. Azonban az iskolában, amelyekben a tanulóknak hideg ételt (sajtot hideg hust, kolbászt) adnak, a költség fejenkint s naponta 10—12 cent, azokban, amelyekben meleg ételt (rizst, hust makarónival és burgonyát) nyujtanak a tanulóknak, a kiadás 40 cent. Az ételeket egy a város által kinevezett személy késziti el. Az alsó osztályok tanulóinak körülbelül egyharmada, a felsőbbekének egyötöde részesül ingyenes ebédben. A többiek, ha igénybe veszik, 15 centet fizetnek adagonkint. Ez uj intézmény hatása, eltekintve a nyomoruság enyhitésétől s az uj nemzedék testi és erkölcsi erősitésétől, az oktatás és tanulás nagyobb eredményében is meglátszik. Minél jobban elterjedt az iskolai étkezés, annál jobban csökken a mulasztott napok száma. Mig ez a szám 1900—1901-ben 11%-ot tett ki, addig 1904/5-ben már 6%-ra csökkent. Ma még azok is, kik ellenezték, elismerik értékét és jótékony hatását az iskolára, családra, gyermekekre egyaránt.

Kérdezze meg a házi orvosát, hogy nem-e akkor cselekszik legokosabban, ha már szappant vásárol, hogy csak a Kolozsvári Heinrich-féle Szent László fertőtlenitő pipereszappant veszi. Megőv minden ragályos betegségtől.

Gabona árak

1912. évi junius hó 5-én:

Buza	11. —
Rozs	10.30 —
Árpa	10.60 —
Zab	10.60 —
Tengeri	10.70 —

Az árak 50 kg.-ként korona értékben értendők.

Hozatal csekély. — Árak tartottak.

6000 ajándék óra

Reklám céljából fentjelzett mennyiségü órát ajándékozunk e lap olvasóinak.

Csakis a legelegánsabb — kivánat szerint — uri vagy női alaku »Noblesse« preciziós órák kerülnek szétküldésre. Irjon **azonnal** amig a készlet tart: **Hans Schmitz, arany és ékszeráruházának Wien, VI., Linieng asse 60.**

Berger

fényképészeti műterme

: JÁNOSHÁZÁN :

Dr. Figuli-féle házban.

Készit: személy, csoport és gyermekfelvételeket művészies kivitelben.

Életnagyságu képeket brom, platin, pastell vagy olajfestéssel.

Elsőrendü minőség! Olcsó árak!

Felvételek borus időben is sikerrel eszközöltetnek.

A már világhirü Kolozsvári (Heinrich)

:: Szent László fertőtlenitő ::

pipere szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és amellett remek illatával kiváló bőrfinomitó anyaga folytán elsőrangu kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. — Ára 70 fillér.

Gróf Erdődy Sándor erdészeti hivatala.

ÉRTESITÉS.

Az ódorfai alsó erdő dukai szélén

1 ürm.³ tölgyforgács 3 korona.

Váltható minden kedd és pénteken.

Urodalmi erdőhivatal Jánosháza.

Épittetők figyelmébe!

Alulirottak a n. é. közönség tudomására hozzuk, hogy állandóan nagy raktárt tartunk

cementlapokból,

mindenféle szinben, épugy cementhidakból is. Elvállalunk cementkutépitést. — Jutányosan számitunk minden e szakmába vágó munkát.

A közönség bizalommal fordulhat hozzánk!

Költségvetéssel bárkinek készséggel szolgálunk!

Perendi és Kiss

épitési vállalkozók, képesitett kőmives-mesterek, Jánosháza.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyüzemü könyvnyomdájában, Celldömölkön.